

został trzykrotnie ranny. 6 IX t.r. kula roztrzaskała mu ramię. Leczył się do lutego 1921 i jako inwalida wojenny został zdemobilizowany. Pracował w Starostwie Pow. w Wągrowcu. Zm. w Wągrowcu 6 maja 1948 r., pochowany na cm. parafialnym. Odznaczony także KW. Żonaty z Elżbietą Piasecką, dzieci: Lucja i Alojzy.

CAW, VM 48-5830, *informacje Lucji Michalskiej; Kawalerowie...*, T. II, cz. I, s.16.

Bogusław Polak

Benkel Maksymilian (1884–1940), urodził się 23 IX 1884 r. w Dreileben w Niemczech. Syn Wojciecha i Pauliny Grabus. Walczył w armii niemieckiej na froncie zachodnim. Po powrocie do Ryczywołu wraz z Michałem Polcynem i Józefem Michalskim rozpoczął przygotowania do Powstania w Ryczywole. Miejscem spotkań była pleba-

Maksymilian
Benkel

nia. Pomocy udzielał ks. Kazimierz Stepczyński. Benkler został członkiem Naczelnej Rady Ludowej. Ponieważ przewagę w mieście mieli Niemcy, udał się po pomoc do pobliskiego Rogoźna, które zostało wyzwolone 1 stycznia 1919 r. Z Kompanią Rogozińską dowodzoną przez braci Skotarczaków 6 stycznia oswojono Budzyn

i tego samego dnia Ryczywół. W celu przekonania mieszkańców do udziału w Powstaniu Wielkopolskim do miasta wjechał samochód ciężarowy z napisem „Wstępujcie w szeregi powstańcze”. Powstańcy opanowali magistrat, pocztę i stację kolejową. Niemców rozbrojono. Maksymilian Benkel został mianowany Komendantem miasta i członkiem Rady Żołnierskiej. Komenda mieściła się na Rynku. Zorganizował nabór do oddziałów powstańczych i nakazał mieszkańcom zdanie wszelkiej broni, którą przekazał nowo utworzonym oddziałom. Brał udział w walkach w okolicach Czarnkowa i Romanowa. Właściciel przedsiębiorstwa budowlanego. Członek Bractwa Kurkowego w Ryczywole. Działacz Stronnictwa Demokratycznego. Ze względu na zapatrywania polityczne w konflikcie z lokalnymi działaczami sanacji. Uczestniczył w akcji internowania Niemców we wrześniu 1939 r. Poszukiwany, ukrywał się w Poznaniu. Tam rozpoznany przez mieszkankę Ryczywołu – Gretę Hinz został aresztowany w dniu 26 września 1939 r. Więziony w Domu Żołnierza, a następnie w Forcie VII w Poznaniu, gdzie zginął w niewyjaśnionych okolicznościach 9 lutego 1940 r. Pochowany na cmentarzu parafialnym w Ryczywole. Jego nazwisko widnieje na tablicy pomnika poświęconego ofiarom II wojny światowej. Związek małżeński zawarł z Julią Michalską, z którą miał pięcioro dzieci – Sylwestra, Edmunda, Halinę, Anastazję i Urszulę.

Oddali życie za ojczyznę w latach 1939-1945. Mieszkańcy Gminy Ryczywół, opracowanie Romana Gierki, Ryczywół 2002; M. Olszewski, Fort VII w Poznaniu, Poznań 1974; S. Grochowski, Dzieje wojenne Rogoźna, s. 108, 122 Rogoźno 1936; B. Nogalski, Kronika Ryczywołu,